

ΟΜΙΛΙΑ
ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ
ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ
ΕΝ ΤΩ ΙΕΡΩ ΝΑΩ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΥΡΕΣΣΑΑΡΕ
(9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013)

Ἱερώτατε Μητροπολίτα Ταλλίνης καί πάσης Ἑσθονίας κύριε
Στέφανε,

Ἱερώτατοι καί Θεοφιλέστατοι ἅγιοι ἀδελφοί,
Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἐκφράζομεν ἀπό καρδίας πᾶσιν ὑμῖν τὰς θερμοτάτας τῶν
εὐχαριστιῶν διά τήν θερμήν ὑποδοχὴν ἐν τῷ Ἱερῷ τούτῳ Καθεδρικῷ
Ναῷ Ἁγίου Νικολάου, ἀντανακλώσαν εἰς αὐτὴν τὴν Ἁγιωτάτην Μεγάλην
Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως.

Ἔχοντες ζωηράς τὰς ἐντυπώσεις ἐκ τῆς εὐλογίας τῆς ἐπισκέψεως
ἡμῶν εἰς τὴν Ἑσθονίαν, ἐπιθυμοῦμεν διά μίαν εἰσέτι φοράν νά
εὐχαριστήσωμεν ἅπαντας, διότι μέ τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ σεβασμοῦ καί τῆς
τιμῆς σας, κατεστήσατε τὴν ἐπίσκεψίν μας ἀλησμόνητον, καί
ἀποδεικνύεσθε τοιοῦτοτρόπως γνήσια τέκνα τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριαρχείου, ἐπιθυμοῦντα νά διατηρήσουν ἐς αἰεὶ ἀνεξίτηλον τόν
σύνδεσμον ἀγάπης μετὰ τῆς Μητρός σας Ἐκκλησίας. Εὐρισκόμεθα
σήμερον ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, ἀνταπο-κρινόμενοι εἰς εὐγενῆ πρόσκλησιν
τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Χώρας σας ἀλλά καί τοῦ Ἱεροτάτου
Μητροπολίτου Ταλλίνης καί πάσης Ἑσθονίας καί λίαν ἡμῖν ἀγαπητοῦ
ἀδελφοῦ καί συλλει-τουργοῦ κυρίου Στεφάνου, ἵνα ἀπό κοινοῦ
ἐορτάσωμεν τὴν ἐπέτειον τῶν ἐνενήκοντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ
Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου χορηγήσεως αὐτονόμου καθεστῶτος εἰς τὴν
Ἐκκλησίαν σας, ἐν ἔτει 1923, τό ὅποιον, καταργηθέν, ἀνασυνέστησε ἡ
Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, ἀνταποκρινομένη εἰς τό χρέος αὐτῆς ὡς
συντονιστοῦ καί κέντρου τῶν ὀρθοδόξων, ἐν ἔτει 1996. Καί δραττόμεθα
τῆς εὐκαιρίας ταύτης ὅπως ἐπικοινωνήσωμεν πνευματικῶς μετὰ τῶν ἐν

Kuressaare χριστιανῶν τῆς Ἐπαρχίας ταύτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καί νά μοιρασθῶμεν μετά πάντων ὑμῶν, ὡς Πατριάρχης σας, ὠρισμένους προβληματισμούς καί πνευματικές σκέψεις, ἀφορώσας εἰς τήν πορείαν καί τόν ἀγῶνα ὄλων ἡμῶν ὡς χριστιανῶν, καί μάλιστα ὀρθοδόξων.

Αὔριον, ἀδελφοί καί τέκνα, ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινου-πόλεως, τῆς ὁποίας τό τυπικόν καί τό ἑορτολόγιον ἀκολουθεῖτε, τιμᾷ τήν μνήμην τῶν ἁγίων τριῶν ἐνδόξων παρθενομαρτύρων καί ἀδελφῶν Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας. Ὁ βίος των ἐνθυμίζει ἡμῖν ὡς χριστιανοῖς τήν ὑπέρλογον ἀγάπην, τήν ὁποίαν πρέπει νά ἔχωμεν εἰς τόν Χριστόν· ἀγάπην, ἡ ὁποία εἶναι ἰσχυροτέρα καί αὐτοῦ εἰσέτι τοῦ θανάτου. Ἐν ὄψει δέ τῆς ἐπικειμένης ἐντός ὀλίγων ἡμερῶν ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, θέλομεν νά σᾶς ἀπευθύνωμεν ὠρισμένας ἐπικαίρους προτροπᾶς.

Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν εἶναι ἱερόν μόρφωμα τῶν αἱμάτων τῶν ἁγίων μαρτύρων καί τῶν πολυμόχθων ἀγῶνων τῶν ἁγίων τέκνων της, ἀπό αὐτῆς τῆς νηπιακῆς εἰσέτι ἡλικίας της.

Τῆς ἀληθείας αὐτῆς πρῶτος κάτοχος τυγχάνει ἡ Ἁγιωτάτη Ἐκκλησία Ἑσθονίας, ἡ ὁποία ἀνέδειξε σειράν ὄλην μαρτύρων, ἰδίᾳ δέ κατά τήν περίοδον τοῦ ἀθεϊστικοῦ καθεστῶτος, ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι οὐδόλως ἐδειλίασαν ἐνώπιον τῶν ἀπειλῶν τοῦ καθεστῶτος ἐκείνου καί παρέμειναν σταθεροί εἰς τήν εἰς Χριστόν πίστιν των, καταβαλόντες ὡς τίμημα καί τήν ἰδίαν τήν ζωήν των. Χαρακτηριστικόν παράδειγμα ἀποτελοῦν οἱ ἕνδεκα νεομάρτυρες Ἑσθονοί, κληρικοί καί λαϊκοί, οἱ μαρτυρήσαντες κατά τήν διάρκειαν τῆς σοβιετικῆς κατοχῆς, τούς ὁποίους τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, κατόπιν αἰτήσεως τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Ἑσθονίας, ἀνέγραψε προσφάτως εἰς τās ἀγιολογικάς δέλτους τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ὡς σημαίαν καί σύμβολον τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς ἡ Ἐκκλησία ἐξ ἀρχῆς ὕψωσε τόν τίμιον καί πανσέβαστον τύπον τοῦ Σταυροῦ καί ὄλοι οἱ πιστοί ἐκλήθησαν νά ἄρουν ἕκαστος τόν σταυρόν του. Τό χριστιανικόν πλήρωμα εἶναι λαός σταυροφόρων.

Ἀσφαλῶς, ἀδελφοί, ἅπαντες γνωρίζομεν τί σημαίνει Σταυρός. Πόσοι ὅμως αἴρομεν τόν σταυρόν μας; Καί πῶς θά ἄρωμεν τόν σταυρόν μας; Οἱ Ἑσθονοί νεομάρτυρες ἀπέδειξαν ἐμπράκτως πῶς ὀφείλουν οἱ χριστιανοί νά αἴρουν τόν Σταυρόν αὐτῶν: Ὅταν ἀποδεχόμεθα μεθ' ὑπομονῆς καί πραότητος ὅλας τās δυσκολίας, τās ὁποίας παρουσιάζει ἐνώπιον ἡμῶν ἡ καθημερινότης. Οἱ νεομάρτυρες ἀψήφισαν τās ἀπειλάς

τοῦ ἀθέου καθεστῶτος καί λόγω καί ἔργω ἐκήρυξαν Χριστόν Ἐσταυρωμένον καί Ἀναστάντα. Ἡμεῖς βεβαίως σήμερον δέν καλούμεθα νά μαρτυρήσωμεν Χριστόν ἐν βασάνοις, ἐν ἐξορίαις, ἐν κακουχίαις, ἐν μαρτυρίῳ σωματικῷ. Καλούμεθα ὅμως νά βιώσωμεν τάς ἐντολάς τοῦ Χριστοῦ εἰς τήν καθημερινήν μας ζωήν, ἀγιάζοντες ἑαυτούς καί διδόντες μαρτυρίαν εὐαγγελίου εἰς τοὺς λοιπούς ἀνθρώπους. Καί πράττομεν τοῦτο, ὅταν ὑπομένωμεν καί βαστάζωμεν, τιμῶμεν καί ἀγαπῶμεν τόν πλησίον μας, τοὺς ἰδικούς μας ἀνθρώπους, τόν σύζυγον, τά τέκνα μας, τοὺς συναδέλφους μας, τοὺς ὑφισταμένους μας, τοὺς συνεργάτας μας. Κυρίως ὅμως αἴρομεν τόν σταυρόν μας, ὅταν ἀγωνιζώμεθα διά νά ζήσωμεν ἀσκητικῶς, ἵνα κερδήσωμεν τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὁ χριστιανικός λαός ἀποτελεῖται ἀπό πιστούς ἀθλοῦντας τόν καλόν ἀγῶνα δι' ἀδιαλείπτων προσευχῶν, τηρήσεως τῶν νηστειῶν καί ἐπιτελέσεως ἔργων ἀγαθῶν. Τό εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εὐρίσκει τήν ἐκπλήρωσίν του εἰς τήν προσωπικήν ἐκάστου πιστοῦ βίωσιν τῶν ἐντολῶν. Αἱ συνθῆκαι ὑπό τάς ὁποίας διαβιοῖ ὁ χριστιανός σήμερον κάθε ἄλλο παρά εὐνοοῦν τόν πνευματικόν ἀγῶνα τόν ὁποῖον διεξάγει. Τό πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου ἀντιμετωπίζει ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια διά τήν ἐκ τοῦ κόσμου ἀπελευθέρωσίν του. Ἰδίως δέ εἰς τόν καλούμενον ἀνεπτυγμένον κόσμον ὅπου ἡ ἐκκοσμίκευσις, ἡ τάσις διά ἀποϊεροποίησιν τῶν κοινωνικῶν θεσμῶν πρός ἐπικράτησιν τῆς ἐπιθυμίας καί τῆς βουλῆς τοῦ κόσμου τούτου, τυγχάνουν πρόξενοι πλείστων ὅσων πειρασμῶν ἐχόντων ὡς ἀποτέλεσμα τήν ἀπομά-κρυνσιν τῶν ἐνδιδόντων εἰς αὐτούς χριστιανῶν ἐκ τῆς Ἀληθείας καί τῆς Ζωῆς.

Διά τοῦτο ἄς λάβωμεν τά πνευματικά ὄπλα, τά ὁποῖα μᾶς καθιστοῦν ἀτρότους εἰς τόν ἀγῶνα διά τήν ἔνωσίν μας μέ τόν Χριστόν. Τήν νηστείαν, ἡ ὁποία ταπεινώνει τό σῶμα, ὑψώνει τόν νοῦν, φέρει τήν σωφροσύνην, δυναμώνει τήν προσευχήν, γίνεται μεσίτρια μεταξύ Θεοῦ καί ἀνθρώπων. Νηστεύοντες καί ἡμεῖς κατά τάς ἡμέρας τάς ὁποίας ὀρίζει ἡ Ἐκκλησία μας, ἀποδεικνύομεν τήν πρός τόν Κύριον ἡμῶν ἀγάπην μας, καί διά τῆς μικρᾶς ταύτης κακοπαθείας συμμετέχομεν εἰς τά πάθη Αὐτοῦ.

Ἄς ἀγωνισθῶμεν νά ἀνάψωμεν ἐντός μας τήν φλόγα τῆς ἀγάπης πρός τόν Χριστόν, τόν πόθον νά γίνωμεν ἅγιοι. Ὅσοι εἴμεθα πιστοί εἴμεθα μακάριοι, διότι ἔχομεν λάβει ἐξαιρετικήν κλήσιν παρά Θεοῦ. Ἄς μείνωμεν πιστοί ἄχρι θανάτου, διά νά λάβωμεν καί τόν στέφανον τῆς δόξης. Μείνατε ἐδραῖοι ἐν τῇ πίστει, γίνεσθε γενναῖοι ἀθληταί καί στρατιῶται τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ, ὡς ἦσαν αἱ ἐορταζόμεναι τρεῖς παρθενομάρτυρες.

Ἐκτελεῖτε τὰ χριστιανικά καθήκοντά σας μετά πάσης ἐπιμελείας καί αὐταπαρνήσεως καί νά εἴσθε βέβαιοι ὅτι ἑκατονταπλασίονα λήψεσθε καί ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καί ἐν τῷ μέλλοντι. Ἄς φροντίζωμεν ὅλοι μας νά ἔχωμεν τό φῶς τοῦ Χριστοῦ ἄσβεστον ἐν ἡμῖν, διά νά φέρωμεν καρπούς πολλούς καί καλοῦς πρὸς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν μας.

Ἡ πόλις σας ηὐλογήθη νά κατέχη τόν ἱερόν τοῦτον ναόν τοῦ ἁγίου Ἱεράρχου Νικολάου, τοῦ προστάτου τῶν χηρῶν καί τῶν ὀρφανῶν καί πάντων τῶν ἀδυνάτων, ὡς πηγὴν ἀγιασμοῦ καί χάριτος δι' ἅπαντα τόν λαόν της καί τούς εὐσεβεῖς ἐνορίτας του. Εἰς μίαν ἐποχὴν, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος ἐπιζητεῖ τὴν ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων του διά τῆς λογικῆς, οἱ Ἅγιοι, ὡς ὁ πρῶτος καί ταπεινός τῆ καρδία Νικόλαος, καλοῦν ἡμᾶς νά ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Πνεύματος, εἰς τὴν ζωὴν τῆς προσευχῆς καί τῆς ἐσωτερικῆς καθαρότητος.

Ὁ πλοῦτος ἡμῶν τῶν χριστιανῶν εὐρίσκεται εἰς τόν ἔσω ἄνθρωπον, καθὼς ὁ Κύριος εἶπεν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ, «ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντός ἡμῶν ἐστίν» (παρ. Λουκᾶ ιζ', 21-22). Ἐάν ἀγωνισθῶμεν νά καθαρίσωμεν ἑαυτούς ἐκ τῶν παθῶν, θά εὕρωμεν τόν Θεόν, διότι «μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδία, ὅτι αὐτοὶ τόν Θεόν ὄψονται» (Ματθ. ε', 8). Ζῶντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἔχομεν τὴν εὐλογίαν νά εἰσερχώμεθα καθ' ἑκάστην εἰς τόν κόσμον τῶν Ἁγίων της καί νά κοινωνῶμεν μετ' αὐτῶν. Ὁ ἄνθρωπος φέρει φυσικῶς εἰς τὴν ψυχὴν του τὴν ἀνάμνησιν τῆς μακαρίας οὐρανοῦ πατρίδος του ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέπεσε. Διά τοῦτο καί ἀγαπᾷ καί τὴν ἐπίγειον πατρίδα του, ἐπειδὴ τοῦ ἐνθυμίζει τὴν οὐράνιον καί ἄυλον ἐκείνην πατρίδα, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι κεκλημένος νά ἐπιστρέψῃ διά νά ζήσει αἰωνίως. Χάριν αὐτῆς τῆς πατρίδος, εὐλογημένοι Χριστιανοί, ἄς εἴμεθα ἔτοιμοι νά θυσιάσωμεν ὅ,τι πολυτιμότερον ἔχομεν εἰς τόν κόσμον. Χάριν τοῦ οὐρανοῦ καί ἀχράντου φωτός, ἄς εἴμεθα ἔτοιμοι νά ἀφήσωμεν ὅλα τὰ ἄλλα πρόσκαιρα καί γήινα φῶτα.

Ὅπως λέγει ὁ Ἀθωνίτης ὁσιος Σιλουανός, «ὅταν ἀγαπᾷς τινα, θέλεις νά σκέπτεσαι αὐτόν, νά εἶσαι μαζί του. Τόν Κύριον ἀγαπᾷ ἡ ψυχὴ ὡς Πατέρα καί δημιουργόν καί παρίσταται ἐνώπιον Αὐτοῦ ἐν φόβῳ καί ἀγάπῃ: Ἐν φόβῳ, διότι εἶναι ὁ Κύριος, ἐν ἀγάπῃ, διότι ἡ ψυχὴ γνωρίζει Αὐτόν ὡς Πατέρα πλήρη ἐλέους, καί ἡ χάρις Αὐτοῦ εἶναι γλυκύτερα παντός ἄλλου... Ἀδυνατῶ νά περιγράψω». Καί συμπληρώνει ὁ ἴδιος Ἅγιος τοῦ 20^{οῦ} αἰῶνος: «ὅπόσον πολὺ ἀγαπᾷ ἡμᾶς ὁ Κύριος. Διά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γνωρίζεται ἡ ἀγάπη αὕτη, καί ἡ ψυχὴ τοῦ προσευχομένου γνωρίζει τό Ἅγιον Πνεῦμα».

Ἡ Μετριότης ἡμῶν θά ἐνθυμώμεθα εὐγνωμόνως ὑμᾶς, πιστόν κληρον καί λαόν τῆς πόλεως ταύτης, ὑψοῦντες δέ τάς χεῖρας ἡμῶν εὐλογοῦμεν πατρικῶς ἅπαντας, εὐχόμενοι πλουσιό-δωρον τήν ἄνωθεν εὐλογίαν ἐπί τήν φιλοξενούσαν ἡμᾶς ἐνορίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου καί τούς ἐκλεκτούς καί ἀξιαγαπήτους ὀρθοδόξους χριστιανούς της.

Κατακλείοντες τόν λόγον, στρέφομεν τά ὄμματα τῆς ψυχῆς καί τῆς καρδίας ἡμῶν πρός τήν ὑμετέραν Ἱερότητα, ἅγιε ἀδελφέ, Μητροπολίτα Ταλλίνης καί πάσης Ἑσθονίας κύριε Στέφανε, καί ἐκφράζομεν πρός ὑμᾶς, καί ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, τόν δίκαιον ἔπαινον καί τήν εὐαρέσκειαν τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, διότι ἀπεδείχθητε ἄξιος τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε καί ἐπετελέσατε καί ἐπιτελεῖτε ἔργον ἀγαθόν ἐν Ἑσθονίᾳ, συμβαλόντες καθοριστικῶς εἰς τήν ἀνασυγκρότησιν τῆς Ἐκκλησίας ταύτης εἰς πάντα τούς τομείς τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς, ἰδίᾳ δέ εἰς αὐτόν τῆς ἐπισυνάξεως τῶν πιστῶν τέκνων αὐτῆς ὑπό τάς πτέρυγας της, ὡς δυνάμεθα νά ἴδωμεν καί εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην, διό, σύν τοῖς συγχαρητήριοις πρός τόν ποιμένα, προτρεπόμεθα τά λογικά αὐτοῦ πρόβατα:

"Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καί ὑπείκετε· αὐτοὶ γάρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπέρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καί μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελές γάρ ὑμῖν τοῦτο" (Ἑβρ. ιγ' 17-18).